

Genç Etkinlik

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Yanlış anımsamıyorsam yaratıcılığı ve çalışkanlığına derin bir saygı duyduğum değerli dostum Hüsamettin Koçak'ın girişimciliğiyle başlattığı Genç Etkinlik bu yıl da açıldı. Gençlerin görsel sanatlar alanındaki yapıtlarını özgürce sergilemelerine olanak veren bu sergiyi kendisinden daima yararlandığım yakın dostum Erdağ Aksel'le birlikte gezdim. Ortaya koyacağım izlenimler Aksel'in yorumlarından da etkilenmiştir; onları da kapsamaktadır ama elbette 'hata ve nisyân' sorumluluğu benimdir.

1. Benzeri birçok sergide görüldüğü üzere bu etkinlikte de yapıtların çok küçük bir bölümü tuval resmidir. Ötekiler daha ziyade yerleştirme ve çok küçük bir bölümü de performans olarak üretilmiştir. Bu, üstünde durulması gereken bir açılıma işaret etmektedir.

2. Gençlerin resimle çok ciddi bir sorunları olduğu açıktır. Sergilenen yapıtların önemli bir bölümü resmin gereksindiği temel dil öğelerinin eksikliğini ortaya koyarken, öteki bir bölümü resmin anlamına dönük ciddi

kısıtlamaların yaşandığını göstermektedir. Resimsel bir duyarlılık ve tuvalin kendisine ait özgül değerlerin dışavurulması konusunda ise ciddi eksikler ortaya çıkmıştır. Bu, gençleri belki de daha kolay gördükleri için yerleştirmeye dayanan yapıtlara yöneltmiştir.

3. O konuda da mekânla (espasla) ilgili ağır bir sorun kendisini göstermektedir. Tuvalin espasından kurtulmaya çalışırken gençler büyük mekânın sınırlı sınırsızlığını kullanmakta zorlanmakta ve onun içine resimsel espas anlayışıyla üretilmiş küçük mekânlar inşa etmektedirler. Her yapıtı bir hacmin içine hapsetmek gibi bir tutkularının olduğu görülmektedir. Bu, espasla ilgili bir soruna işaret ettiği gibi, yapıtın tiyatrosallaştırılması, sahnelenmesi gibi bir anlayıştan da kaynaklanmakta, o da yapıtın ifade olanaklarını kısıtlayan bir sürece dönüşmektedir. Yerleştirme yapıtları yeni bir sınır anlayışına geçişin sancılarını işaret etmektedir.

4. Yerleştirme yapıtı diye koyulan çalışmaların çok önemli bir bölümü aslında heykel diye algılanabilir. Bu iki olgu arasındaki sınır aşmaları zaten bir sorundur; fakat, buradaki mesele işin heykel yanının onu üreten tarafından hemen hiç algılanmaması oluşturmaktadır.

5. Gençlerin en başarılı olduğu alan malzeme kulla-

nımı ve doku üretimi ya da dönüştürümüdür. Bu iki araca dayalı yapıtlarda ciddi bir gelişme algılanmaktadır. Malzemenin ve dokunun kendi dilsel özelliklerini öne çıkaran üretimlerde olduğu gibi onların dönüştürülmesi ve araçsallaştırılmasında da aynı başarı gösterilmektedir. Bu çok sevindirici bir gelişmedir.

6. Serginin en trajik noktası hayatın kendi gerçekliğinin yapıtlara yansımamasıdır. Onun yerine hayatla ilgili varsayımlar, zan ve suizanlar öne gelmektedir. Hayatı oluşturan insan trajiğini sanata aktarıırken gençler gereğinden fazla anlatımcı davranmaktadır. Bu da yapıtın ve onunla örtüşmüş trajiğin gerçekliğini tahrip etmektedir.

7. Çoğu iş gereğinden fazla düşünülmüş ve mühendisçe tasarlanmıştır. Birçok iş de aşırı bir kolaylıkla üretilmiştir. Sanatın ve yapıtın kendi doğasını, dokusunu ve dilini ifadeye olanak veren, kendiliğindenliğe ve ölçülü, kurgulu bir rastlantısallığa yer bırakan yapıt yok gibidir. Sorun kurma ve çözme, yapıtı sorunsallaştırma süreçleri henüz yeterince içselleştirilmemiştir.

8. Gençler sadece doğru iş yapmak istemekte, kendilerine yanlış yapma hakkı tanımamaktadırlar. Bu, aslında toplumun onlardan esirgediği bir özgürlükse, Genç Etkinlik o kısıtlamaya verilmiş ciddi bir yanittir.